

פרשת "בא"

גיליון: 224 | שנה ד'
שנת התשע"ז

גיליון מיוחד בעניין
הסגולה לזיכרון
לסדר פרשת "בשלח"
ממוצש"ק הקרוב

אשכול יוסף

חידושים נפלאים בפרשת השבוע ומועדי ישראל

מאת הצב"י רבי יוסף חי סימון טוב שליט"א מוה"ס "כרם יוסף"
ראש ישיבת המתמידים "אור התורה" ליוני דפגרא לצעירים מצטיינים ירושלים ת"ו

בברכת מרנן ורבנן מעתיקי השמועה ארזי הלבנון הגאונים הגדולים רבותינו ראשי הישיבות
ראש ישיבת "פורת יוסף" מוהר"ר משה צדקה שליט"א ראש ישיבת "חברון" מוהר"ר דוד כהן שליט"א חבר מועצת גדוה"ת

"וזה פלא בדוק ומנוסה לזכירת הלימוד" | רבותינו הגאונים הגדולים שרי
התורה וראשי הישיבות מרן ראש הישיבה הגאון הגדול רבי משה צדקה
שליט"א ראש ישיבת "פורת יוסף" ומרן ראש הישיבה הגאון הגדול רבי דוד כהן
שליט"א ראש ישיבת "חברון" במכתב נדיר ומיוחד אודות הסגולה לזכירת
הלימוד | כל העושים תענית דיבור במשך שלושה ימים רצופים בשבוע פרשת
"בשלח" ויעסקו בתורה יזכו להשיג סגולת זכירת הלימוד ולהיות בקיאים
בחדרי תורה | כח תענית דיבור עדיף ומועיל יותר מתענית הגוף | תענית דיבור ג'
ימים רצופים מועיל גם לתיקון שובבים | ברכת רבותינו ראשי הישיבות מעתיקי
השמועה בדורנו | דברים נשגבים למבקשים לעלות במסילה העולה בית אל

לזכילה מהאר"י ז"ל יתענה ג' ימים וג' לילות רלופים וציוס ג' קודם שקיעת החמה אחר סעודתו ימלא אשישה יין טוב וילך לביה"כ ויעמוד בהיכל הקודש ואשישה צידו הימנית ויאמר פסוק זה ו' פעמים מתוך הספר בדקדוקיו ובטעמיו ויאמר משה אל אהרן קח ללננת אחת ותן שמה מלא הפומר מן והנח אותו לפני ה' למשמרת לדורותיכם ויסתוס פי האשישה ויניחנה בין הס"ת ובליל שבת קדש אחר תפילת ערבית יקחנה ויקדש מאותו היין ובמולאי שבת יבדיל ממנה והוא פלא להזכירה בדוק ומנוסה

רפואה וחיים פאלאג'י, חיים בן יעקב עמוד מס 77 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

לפני שנתיים ימים ביום ג' לסדר פרשת "בשלח" עת עשו מאות בחורים ואברכים והמון העם תענית דיבור שלושה ימים ברצף והכנסת יין לבן להיכל לסגולת זכירת הלימוד, כאשר נתבאר בארוכה בספר "שלהבת יוסף חי" (פרשת בשלח), סגולה המבוססת על פי דברי הגר"ח פלאג'י בשם האריז"ל, ישב מרן ראש הישיבה הגאון הגדול מוהר"ר משה צדקה שליט"א סנדק וברך את כל העושים תענית דיבור שלושה ימים רצופים ממוצ"ש פרשת "בא" ועד יום ג' בשקיעה, וכן את אלו העושים תענית דיבור שלושה ימים רצופים מיום ג' לסדר פרשת בשלח ועד ליל שבת, ומכניסים יין להיכל, ומקדשים עליו ליל שבת ושבת בבוקר ומבדילים עליו, שיועיל להם לזכירת הלימוד, והוסיף בתחינה ובקשה מעומקא דליבא שתתפוס סגולה זו שיהיו בעלי זיכרון בתורה, ויעלו במעלות התורה ויראת שמים, וחיזק דברי הרה"ג יוסף חי סימן טוב שליט"א שודאי מועיל תענית דיבור ג' ימים יותר מלהתענות ג' ימים מאכילה ושתייה, ומצא הדבר חן בעיניו מאד, ואמר שזכות גדולה היא.

כזכור שנה שעברה שב וברך מרן ראש הישיבה שליט"א שיועיל יין זה לזיכרון, ולגודל חביבותו הרבה לסגולה נשגבת זו ביקש מהרה"ג יוסף חי סימן טוב שליט"א שלאחר שתלמידיו יכניסו את היין להיכל ויעשו תענית דיבור שלושה ימים כאמור, יביאו לו מיין זה, וכך הוה!

ונחתם בטבעת המלך | השנה סגולה זו מקבלת משנה תוקף כאשר רבותינו רה"י שליט"א כותבים וחותמים בעצם כתי"ק שכל העושים כסדר הזה יזכו להיות בעלי זיכרון ובקיאים בחדרי תורה | איגרת זו רואה אור לראשונה בעקבות השתדלותו של ראש ישיבת המתמידים הרה"ג יוסף חי סימן טוב שליט"א מחה"ס "כרם יוסף" אשר עלה למעונם של רבותינו הגדולים ראשי הישיבות שליט"א כדי לקבל את ברכתם לדבר זה שנהפך כבר למנהג קבע בעולם הישיבות בקרב אלפי בני תורה | יצוין כי במהלך כתיבת האיגרת הביע מרן ראש הישיבה הגאון רבי משה צדקה שליט"א את דעתו בפני הרה"ג יוסף חי סימן טוב שליט"א כי כל ההיתר להכניס את היין להיכל וכן תוקף הסגולה דוקא כאשר עושים תענית דיבור שלושה ימים רצופים ובהסתמך על מה שכתב להתיר בשו"ת יביע אומר ה"ח או"ה סי' י"ט, וכפי שכתב לצדד הגר"ח פלאג'י זצ"ל בעצמו בספר החיים, אבל לא באופן שמכניסים את היין להיכל כדי למוכרם אח"כ לרבים אף שההכנסות לקופת בית הכנסת.

לא במ"ש מורם סי' קנ"ד טע"ח ח' בהג"ה ונתנו ליתנות בכמה הנאות מדברי קדושה וכו' הנה הרטיון בס"ק ז' כתב לאסור דאין להניח בתוך ארגו שמשימים שם הספרי תורות הנקרא היכל שום דבר חול ועל זה כתב חו"ל ולפי' לא יפה עושים קצת שביום השנינו רבא שמנציאים כל ס"ת ושמים שם נר דלוק והוי דופן ארון הקודש תשמיש לאתו הבר אלא שיה"ל כיון שעושין כן לכבוד התורה לסימן תורה אור דהיינו רמו בזה כשאין שם ס"ת צריך לאור הבר כן נראה הכונה למי שעושה כן אבל אין זה מספיק כיון שיש איסור לחריד וכו' יע"ש. ועיין להרב מלך שלם בחי' לא"ת דעיה ט"ב אות קל"א שכתב חו"ל ואפי"ה בלא"ה אסור להשים תור ארון הקודש דבר של חול וכו' יע"ש. ולכאורה היה מקום לפקפק למה שראיתי בספר כ"י כתוב למר סגולה לזכירה ליקח עששית אחת של זכוכית מלאה יין לבן ולגונה בתוך ההיכל הקדש במקום שמנזחים שם הס"ת ולהניחה שם ג' ימים וג' לילות דהיינו בערב יום ג' יציגנה שם יין וקחנה בליל שבת אחר תפילת ערבית ואמר קידוש בלילה ובוים ובמוצאי שבת יבדיל על יין

שבעששית זאת ויועיל לזכירה ובשעת הנחתה לעששית בהיכל כה יאמר ב' פסוקים אלו ויאמר אל אהרן קח צנצנת אחת וכו' כאשר צוה ה' אל משה. וצריך שיהיה ג"כ בסדר בשלח כך רשום בכוונתי ונהג בעתה אני חונך בזה להחמיר דאין יתכן להניח עששית של יין שהוא דבר חולין לתוך ארון הקודש למשמרת דהוי תשמיש קדש לדבר חול אם לא שנאמר כי כיון שנעשה זה לטובת לזכות ולכבוד התורה וגם הוי היין עצמו לקידוש היום ואבדלתא דהוי דבר מצוה ולא מכוין ח"ו לבויו להשתמש בקדש לשמירת חול כל כה"ג ליכא איסורא ושפיר דמי. ועיין להרב פ"ח ביד"ד סימן קי"ו ס"ק ו' יע"ש.

גיליון "אשכול יוסף" י"ל לזיכור אלפי ישראל
 על ידי האחים הנעימים היקרים והחשובים
 אוהבי התורה ולומדיה
 מייחדי סגולה ידידנו היקרים
גדעון ניסים ואהרן ניסים הי"ו
 לברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם
 מתוך בריאות וכל טוב להם ולכל ב"ב
 בכלל הברכות יבורך **שלומי ניסים הי"ו**
 מוקדש לע"נ הוריהם היקרים:
סאלם אליה בן מסעודה ז"ל,
 נוריה בת גורג'יה ע"ה,
 ת.נ.צ.ב.ה.
 ברוך אשר יקים את דברי התורה

פלא בדוק ומנוסה לזכירת הלימוד בסגולה מופלאה בסדר פרשת "בשלח" נכתב ונחתם בטבעת מלכי רבנן

שובבים התשע"ז

שמהנו לשמוע על הסגולה הנפלאה לזכירת הלימוד בשם האריז"ל מרבנו חיים פלאגי זצ"ל בספרו רפואה וחיים (פרק י"ב אות פ' דף ל"ט) ובספר החיים (סי' מ"ה אות י"א עמ' קנ"ו), על ידי הרה"ג מזכה הרבים ומרביץ תורה בתלמידים רבי יוסף חי סימן טוב שליט"א מחה"ס "כרם יוסף", לזכות הלומדים בימים אלה ימי השובבים, והנה הרב הקדוש רבי חיים פלאגי זצ"ל כתב ברפואה וחיים שיתענה ג' ימים וג' לילות רצופים, וביום ג' קודם שקיעת החמה ימלא אישיית יין טוב וילך לבית הכנסת ויעמוד בהיכל הקודש ויאמר פסוק זה ו' פעמים מתוך הס"ת בדקדוק ובטעמיו ויאמר משה אל אהרן קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העומר מן והנח אותו לפני ה' למשמרת לדורותיכם" ויסתום פי האישיית ויניחה בין הס"ת, ובליל שב"ק אחר תפילת ערבית יקחנה ויקדש מאותו היין, ובמוצאי שבת יבדיל והוא פלא לזכירה בדוק ומנוסה. ובספר החיים (שם) הצריך גם שיהיה בסדר פרשת בשלח, וגם שיהיה יין לבן. וכן כתב סגולה זו בספר הקדמון מראה הילדים (מערכת ז' אות י') בשם האריז"ל.

והנה הגר"ח פלאגי כתב שיועיל דבר זה לזכירה, אבל ודאי יועיל גם לתיקון שובבים. והנה הרב יוסף חי סימן טוב נתן עצה לעשות שלושה ימים תענית דיבור, ויועיל במקום תענית הגוף, אשר מעלת תענית דיבור גדולה מאד, ויועיל לזכירה וגם לתיקון שובבים. ותיקון שובבים מועיל גם לזכירה כמו שכ' "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם" "למען תזכרו", וכמו שכ' בסה"ק. וגם העיד בפנינו שהרבה בני ישיבות עשו כסדר הזה והועיל להם לזכירת הלימוד וכפי שכתב בחיבורו שלהבת יוסף חי (פרשת בשלח). ואין ספק שדבר גדול הוא.

וכבר כתב בקונטרס היחיאל (דף כ"ד ודף ס"ה) שמעלת וכח תענית דיבור גדולה ורב כוחה יותר מתענית הגוף וכל מיני סיגופים ועינויים, והביא דברי החפץ חיים (שמירת הלשון שער התבוננות פ"ב, משנ"ב סי' תקע"א סק"ב) שכאשר אדם רוצה להתנדב תענית, טוב יותר שיקבל על עצמו תענית מהדיבור ממה שיקבל עליו תענית מאכילה, כי מתענית דיבור לא ייזק לא בגופו ולא בנשמתו, ולא ייחלש על ידי זה, וכמו שכתב הגר"א באיגרתו שצריך האדם לייסר עצמו בעולם הזה לא בתענית וסיגופים, אלא ברסן פיו ובתאוותיו וזהו התשובה, וזהו כל פרי העולם הבא, וזהו יותר מכל התעניות והסיגופים שבעולם, וכל רגע ורגע שאדם חוסם פיו זוכה בשבילו לאור הגנוז שאין מלאך ובריה יכולים לשער. והוסיף בקונטרס היחיאל שבתענית הגוף אפשר שלא יבצר מלדבר דברים בטלים, כעס, שקר, חנופה, כזב, רמיה, וקלות ראש, וכל כיוצא בזה, וכן עתה כאשר נחלשו הדורות על ידי חלישות הגוף עלול הדבר לגרום לביטול תורה, וגם לא יוכל להתפלל כראוי ויגרע מחובת לימודו, ויתרשל מן המצוות, משא"כ בתענית דיבור אדרבה יוכל ללמוד ולהתפלל כראוי, לאכול ולברך בכוונה, ולעשות מצוות ה' בשמחה, ורק יהיה נמנע מלדבר דברים בטלים, ונמצא יושב ועוסק בת"ת שהוא כנגד כולם. וראה עוד מה שכתב בזה בשלהבת יוסף שם.

והננו לברך את כל העושים כסדר הזה, ובפרט להוגה הרעיון הנפלא הזה, שייזכו בעז"ה לזכירת הלימוד, ולעלות במעלות התורה והיראה להיות בקיאים בחדרי תורה, "והיה כעץ שתול על פלגי מים אשר פרוי יתן בעתו ועלהו לא יבול וכל אשר יעשה יצליח", ובשכר זה נזכה להיגאל בגאולה השלמה במהרה בימינו, אמן.

החותמים בברכה

דוד כהן
ראש ישיבת "חברון"

משה צדקה
ראש ישיבת "פורת יוסף"

הרה"ג יוסף חי סימן טוב מח"ס "כרם יוסף" ור"מ "פאר השלום"

קה צנצנת אחת

הסגולה לזיכרון של הגר"ח פלאג'י בפרשת בשלח | "...ליקה עשית אחת של זכויות מלאה יין לבן ולגונזה בתוך ההיכל הקודש ו..." | וגם מה הייתה דעתו של מרן רבנו צ'צוק"ל בהקשר זה | כדאי לדעת, ו... לנסות!

פ

ויקדש מאותו היין ובמוצאי שבת יכדיל ממנה, והוא פלא לחזקיהו בדוק ומנוסה".
אכן מצאנו התייחסות נוספת לסגולה זו בדברי הגר"ח פלאג'י זצ"ל בחיבורו 'ספר חיים' (סימן מ"ה אות י"א עמ' קנ"ו), ששם שופך אור על עוד כמה פרטים חשובים בדבר סגולה מופלאה זו. דהנה שם יצא לדון בדבר זה מההיבט ההלכתי שבדבר, אם בכלל מותר להניח בארון הקודש יין בשביל סגולה זו, שהרי הט"ז (ס' קנ"ד סק"ז) אוסר להניח שום דבר חול בתוך ההיכל שמניחים בו ספרי התורה, ומפני זה עורר על הנוהגים ביום הושענא רבא להוציא את כל הס"ת מההיכל ולהניח בו נר דלוק, והוי דופן ארון הקודש תשמיש לאותו הנר, ואף שעושים כן לכבוד התורה להורות שכשארין תורה צריך לאור הנר, כי נר מצוה ותורה אור, אין טעם זה מספיק

המיצר ודואג על שכחת התורה, ופועל ומחזר אחרי סגולות מדברי חז"ל, בוודאי יזכה לסייעתא דשמיא, כי בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו.
אחת הסגולות הייחודיות, וקשורה היא גם לפרשתנו, מצאנו להגאון רבי חיים פלאג'י זצ"ל בספרו רפואה וחיים (פרק י"ב אות פ' דף ל"ט) בשם האריז"ל: "יתענה שלושה ימים ושלושה לילות רצופים, וביום השלישי קודם שקיעת החמה אחר סעודתו ימלא עשיית יין טוב ויך לבית הכנסת ויעמוד בחיכל הקודש ועשיית בידו חומנית ויאמר פסוק זה ו' פעמים מתוך הספר בדקדוקו ובטעמו 'ויאמר משה אל אהרן קח צנצנת אחת ותן שמה מלא עומר מן והנה אותו לפני ה' למשמרת לדורותיכם' ויסתום פי העשיית וינחנה בין הספרי תורה, ובלייל שבת קודש אחרי תפילת ערבית יקחנה

אז שבירת הלוחות גברה ה ש כ ח ה , ואלמלי לא נשתברו לוחות ה ר א ש ו נ ו ת לא נשתכחה תורה מישראל, (עירובין נד.)
ועל כן כדי לקנות ולזכות לזכור את חלקי התורה בודאי לא ישיגם בלא עמל ויגיעה, אך יש המתייגע בלימודו ואינו מצליח להעמידו שלא ישכח ממנו, וצריך לזה הרבה סיעתא דשמיא, (מגילה ו: ורש"י).
ומפני כך נלקטו ונתחדשו במשך הדורות סגולות רבות ומופלאות, שיחד עם עמל התורה באמצעות אותן סגולות ישיג דבר גדול ונשגב זה של זכירת התורה. כי

להתיר, כיון שיש איסור להוריד מקדושה חמורה לקדושה קלה. ומתוך זה יצא לדון הגר"ח פלאג'י זצ"ל בדבר הנחת היין בהיכל לצורך סגולת הזיכרון: "והנה עתה אני חוכך בזה להחמיר דאין יתכן להניח עשיית של יין שהוא דבר חולין לתוך ארון הקודש למשמרת דהוי תשמיש קודש לדבר חול, אם לא שנאמר שכיון שנעשה זה לסגולה לזכירת התורה, וגם הוי היין לקידוש היום והבדלה דהוי דבר מצוה, ולא מתכוין חס ושלוש להשתמש בקודש לשמירת חול, אין בזה איסור ושפיר דמי".

ויש לציין כי רבינו הגדול מרן זצוקל"ה בספרו "יביע אומר" (ח"ח או"ח סימן י"ט בהערה) דן לאורך ולרוחב בדבר ארון הקודש ישן אם מותר ליתן לתוכו ספרי תלמוד ופוסקים, מחזורים וחומשים, ושם בהערה מזכיר את סגולה זו ומה שכתב הגר"ח פלאג'י לדון בה מצד האיסור להשתמש בארון הקודש, וכותב על זה: "ולפי מה שכתבתי שארון הקודש שלנו עשוי לשמירה, אין בו כל כך קדושה, כדין תשמיש קדושה, אלא כקדושת בית הכנסת, בלאו הכי יש להקל ושפיר דמי לעשות כן להניח את היין בהיכל כסגולה לזיכרון. וכן יש להוסיף על פי מה שאכתוב עוד להלן, שארון הקודש שלנו חשיב תשמיש דתשמיש, כיון שהספרי תורה מונחים תמיד בתוך התיקים שלהם, ואין שום מגע בין הספר תורה עצמו לארון הקודש, הילכך אין בו קדושת תשמישי קדושה אלא כקדושת בית הכנסת. וכן נוהגים רבים להצניע בתוך ארון הקודש טלית ותפלין ושופר וכיוצא בזה, ויש להם על מה שיסמוכו".

והנה בספרו 'ספר חיים' שם, כותב הגר"ח פלאג'י אודות הסגולה עצמה, וזה לשונו: "ראיתי בספר כתב יד סגולה לזכירה ליקח עשיית אחת של זכויות מלאה יין לכן ולגונזה כתוך ההיכל הקודש במקום שמונחים שם הספרי תורה ולהניחה שם שלושה ימים ושלושה לילות, דהיינו בערב יום שלישי יניחנה שם ויקחנה בלילה שבת אחרי תפילת ערבית, ויקדש בלילה וביום, וכמוצאי שבת יבדיל על יין שבעשיית זאת ויועיל לזכירה, וכשעת הנחתה לעשיית כהיכל יאמר ב' פסוקים אלו ויאמר משה אל אהרן קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העומר מן והנח אותו לפני ה' למשמרת לדורותיכם" "כאשר ציוה ה' אל משה, ויניחהו אהרן לפני העדות למשמרת" וצריך שיחיה גם כן בסדר בשלח, כך רשום בזכרוננו".

ונראה כי דבריו בשני החיבורים משלימים אלו את אלו, כי בדבריו ב'ספר חיים' כתוב גם שיהיה היין דוקא לבן, ולעשות זאת דוקא בשבוע של פרשת בשלח, וכמו כן הצריך לומר שני פסוקים. ואמנם לא הזכיר שם

שיש צורך בתענית שלושה ימים ושלושה לילות, והנה למרות שמתברר שיש לסמוך בעיקר על מה שכתב בספרו רפואה וחיים שהוא עוסק בענייני סגולות, ושם הצריך תענית, מכל מקום נראה שבמקום תענית שלושה ימים ושלושה לילות, ראוי וכדאי לעשות תענית דיבור במשך שלושה ימים ושלושה לילות, שוודאי גדולה מעלתה לא פחות מתענית מן המאכל, ובפרט למי שעוסק בתורה שעל ידי התענית עלול להתבטל מלימודו. וממילא יועילו לצורך סגולה זו, שלושה ימים של לימוד בתענית דיבור במקום שיתענה מאכילתו שלושה ימים.

ומפורסמים דברי רבותינו בגמרא (תענית יא:): שתלמיד ישיבה שיושב בתענית ראוי היה שיאכל הכל בסעותו, כלומר שאין שום מעלה בתעניתו כיון שעל ידי התענית מתבטל ממלאכת שמים והרי הוא כמו אדם שמתענה מפני שאין לו מה לאכול. ומי יכול דורנו להתפלל וללמוד כראוי בדעה צלולה מתוך תעניות וסיגופים, ובספר כפתור ופרח (פרק ל"ט) כתב בשם הרשב"א שאין המצטער יכול לכיין שמועותיו ולא לעמוד על תורתו וכל שכן האיש הרעב וכדאמרין בגמרא (ב"ב יב:): אמר רב דימי דמן חיפא קודם שיאכל אדם וישתה יש לו כמה לבבות, שאינו מסכים לדעת אחת, לאחר שאכל ושתה אין לו אלא לב אחד.

ומצד שני מצינו בספרים הקדושים שהפליגו בשבח מעלת התענית דיבור, צא והתבשם מאמרותיהם של רבותינו גאוני העולם, הגאון מוילנא באגרתו עלים לתרופה, שכתב: "ועד יום מותו צריך האדם להתייסר ולא בתעניות וסיגופים, אלא רק ברסן פיו ובתאותו, וזוהי התשובה. וזהו כל פרי העולם הבא, וזה יותר מכל התעניות והסיגופים שבעולם, וכל רגע ורגע שהאדם חוסם פיו וזכה בשבילו לאור הגנוז שאין כל מלאך ובריה יכולים לשער, ובהו יכופר לו כל עון וניצול משאול תחתית". ומרן החפץ חיים זצ"ל בספרו משנה ברורה (סי' תקע"א סק"ב) כותב: "ראיתי כתוב בספר אחד, שכשאדם רוצה להתנדב תענית, טוב יותר שיקבל תענית מן הדיבור ממה שיקבל עליו מן האכילה, כי ממנו לא יהיה לו נזק לא בגופו ולא בנשמתו, ולא יחלש על ידי זה". [ועיין באריכות בעניין לימוד תורה בתענית למורנו הראשון לציון הגרי"צ יוסף שליט"א בספרו אגרת לבן תורה].

ועל כן נראה כי בשביל קיום סגולה מופלאה זו, במקום תענית שלושה ימים ושלושה לילות ניתן לעשות תענית דיבור שלושה ימים, ממוצאי שבת קודש של פרשת "בא" ועד יום שלישי לפני השקיעה, ואז ילך אצל היכל הקודש ויפתח את ההיכל, ויאחז בידו הימנית בקבוק של יין לבן כשהוא פתוח,

ויקרא מתוך הספר תורה ששה פעמים את שני הפסוקים הנ"ל בדקדוק ובטעמים, ואחר כך יסגור את הבקבוק ויניחהו בארון הקודש בין הספרי תורה, ובליל שבת אחרי התפילה ישוב ויקחנו ויקדש עליו בלילה וביום, ויבדיל עליו במוצאי שבת, והוא פלא לזכירה בדוק ומנוסה.

והנה בס"ד כדברים האלה היינו עושים פעמים רבות בימי הבחורות כמה מבני החבורה יחד בלומדנו בישיבה, ועתה זה כמה שנים שבכל שנה לקראת פרשת בשלח אני מעודד את התלמידים היקרים מבני ציון היקרים המסולאים בפז, בישיבתנו הקדושה "פאר השלום" וגם בישיבת המתמידים "אור התורה" ומזה נמשכו בעוד ישיבות לעשות כסדר הזה, ואני מדגיש להם כי העיקר זה התענית דיבור שעושים בשלושת הימים הללו, ולכן אם החסירו או שינו מעט משאר התנאים, אין זה מעכב כל כך, ומתוך שלושת ימי התענית דיבור עוסקים בתורה בהתמדה וטהרה מופלאה, וכבר כמה וכמה תלמידים עשו כאמור, והועיל להם מאוד לחשקת ואהבת התורה, ולעלות במעלות רמות ונשגבות, וגם לזכירתה!

והנה יש להביא סמך ורמז לדבר זה מהמדרש (ילקו"ש ירמיהו סימן רס"ז) שצנצנת המן הוי רמז לכלי המחזיק את התורה, דאיתא במדרש: "זה שאמר הכתוב 'קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העומר מן', רבי אליעזר אומר לימות ירמיה למשמרת, שבשעה שאמר ירמיה לישראל מפני מה אין אתם עוסקים בתורה אמרו לו אם אנו עוסקים בתורה במה נתפרנס? באותה שעה הוציא להם ירמיה צנצנת המן, אמר להם ראו אבותיכם שהיו עוסקים בתורה במה נתפרנסו! אף אתם עסקו בתורה והמקום מפרנס אתכם מזה! וזה אחד משלשה דברים שעתיד אליהו להעמיד לישראל". נמצא שכל עניין הפסוק 'קח צנצנת אחת' הוא לחיזוק לימוד התורה, וממילא מועילה פעולה זו של הכנסת צנצנת היין לארון הקודש, ולקדש בה, שתועיל מצוה זו של זכירת המן, ועשיית סגולה מפוארת זו, להשיג קניני התורה, וגם לפרנסה טובה.

וראיתי באיזה מקומות שנוהגים הגבאים להכניס את בקבוקי היין לארון הקודש כאמור, ואחר כך למוכרם לקהל שיקדשו עליהם בביתם, וההכנסות קודש לצורכי בית הכנסת ומפעליו. ואיני יודע אם דבר זה מועיל לקהל הקודש לסגולת זיכרון הלימוד, בלא שיעשו הקהל איזה השתדלות בתענית דיבור כאמור וכל כיוצא בזה, או שהגבאים יעשו על כל פנים תענית דיבור, או שיתענו שלושה ימים, מלבד הסגולה של הכנסת כסף לקופת בית הכנסת, שבשביל זה דאי תמיד מועיל.